

فاسده کی عصیان

شمالی آفریقانک فاس قطعه سنده فرانسز و اسپانیولرله قارشى عصیان ایدن برلیرلر دوشانه بویوک تلفات ویردیره رک حاکم بر وضعيته کچمشلردر . عاصیلرک ریسی اولان عبدالکریم فرانسز و اسپانیولرلر صالح تمکلیف ایتیشلر سده عبدالکریم بوتون فاس قطعه سنک استقلالی طانیاقسنزین سلاخی برافایاجقی بیلدیرمشدر .

بو سنه کی محصول

جهان بازارنده بو سنه ذخیره فیثاتنک براز یوکسک اولاجنی تخمین اولومقددر . بولغارستان چیتجیسی ذخیره سنه بو صورتله دیشاریده کچن سنه کته نسیله ده ای فیثات بولایله چکدر .

رومانیاده حایدودلق

رومانیاده قاریات داغلرنده حایدود چته لری بلیرمش و صوک زمانلرده بر قاج بیرنیک صومیشلردر .

بوتلری بیلیمک بیله ایستهمه یور ، خلاصه ، بر کلا ایله ، بو دنیادن استعفا ایتیشده ، استعفا سنک قبولی هر دقیقه بکه مکده اولان بر کیمسه ، نک حالنده بوتون یوز . بوتک ایسه هب بو «آخر میحیک» حالت روحیه سندن ایلری کلکمه اولدیغنی ایضا حه حاجت یوقدر .

بو وضعیت قارشیسنده ، زاوالی خلقمزی ، بد بخت ملتی ، اشبو روحی اسیرلکدن و اونک طبیی نتیجه سی اولان کوله نک و دوشکونلکدن قورتارمق ایچون نه یاعالی ؟ ایشته بز بارولانی ویریورز :

دینی خرافاه قارشى شدله
و آجیق مجادله ا

بوراده وظیفه ، هر شیدن اول ، کنج و منور تورک نسلنه دوشمکده در . کنج لرمز ، بالخاصه منور کنج لرمز ، کویلرده و قصه لرده ، خلقک آراسنه صوقومالی و هر فرصتدن استفاده ایدره رک ، ذه لرده اولدن بری بر باعش اولان ، فقط آرتق دانآ افلاس ایتک اوزره بولونان «آخر میحیک» ذهنیتی کوسندن سوکوب آغمه چالیشمالیرلر . عصرمز و حیات بزه کیده چکمز یولی تردسز اولارق کوسترمکده در :

یا عصره اویاجقسکز ، یا خودده سزک ایچون یوزنده یاشامق حق یوقدر .

تاریخک تورک ماتى حقیقه ویردیکی قطعی و دیکشمز حکم ایشته بودر . بو حکمه باش اکه یلرک وای حالنه ا

بسیم حلمی

دنی ، کتا بلردن اوکره مک

خلقمز ایچون امکان خارچنده . دینی خلقه اوکرده چک واسطه خوجالر . اونلر ایسه ، دن برینه خرافات آکلادیورلر . فقط ، بوزک صیزیلرله قارشیلاناجق چینی شوکه ، عصر دیده سبلردن دولای ، باشنده بیاض صاریق ، صیرمه جیه طاشیان هر کسه طایمقی ، اونک هر دیدیکنی حق دین دییه قبول ایتک ، خلقمزده آرتق عادت یسه کچمش اولوب جاغل خوجانک هر سوبله دیک ، ایسترسه بک صاچا اولسون ، خلقمز طرفندن یودولویور . بو حالک عصر لرله دوام ایتش بولونماسنه نظرآ ، بوزکون خلقمزک قفاسنده ، دیندن زیاده ، خرافات ، کسک باش حکایه لری ودها بر چوق صاچالر ، راوروجک کی آغ قورمش بولونویور . هب بو ماصالر سایه سنده درک ، بوزکون خلقمز آراسنده بک بملسز برذهیت . بک فنا بر « یاشایش فلسفه سی » حاصل اولشدر :

— دویاه قولا ق آصامق ،
بالکز ویالکز آخره حاضر لایق —

شو بر قاج کله ایله افاده اولونان بو ذهیندرک ، یوزنده یاشامقده اولان ۳۶۰ میلیون فضله اسلام کتله سی بشریت عالی حضورنده تزیل ایتش و یوز میلیونلره انسانی دائره سی ایچینه آلان اسلام جامعه سی یابانچیلرک آلنه گوله اولارق تسایم ایتشدر .

« دویاه قولا ق آصامق ا
بالکز آخرتی دوشونک ا » اوت ،
بزم خوجا افندی بویه وعظ ایدیور .

فقط ، او بودالا دکل . سوزه کله ، باجاق ایریلاجق ، کووده امامک اولاجق ، بیتله باغلانی ویرمه یه اونوما یور . دها وعظ بیتزدن اول ، جامع قاپسینه صدقه بالاسی یاییلیور . حارمان وقی ایسه ، باقابه و فائض جیلره دنیا قدار بوزجی بولونان زاوالی عموجه نی حارمان کنارنده آللی دانه صاریق حقالیور . عموجه «آمان» دیش آما ، اوغرا تمعه ده اونانیور . خوجا افندی هب دین ایچون اوغرا شیور ، اوغرا شیور آما بکا بو رمضان یکریمی بیک فراتق ویرمز .

سه کز سزه وعظ و نصیحت ایتهم
نه قادر عجیب بر نتیجه واریبیورز :

قارانلقدن آیدیلغه دوعرو

— ۳ —

بوندن اولی ایکی مقاله مزده بوزکونکی کریدکمزدن و بوزکریلکک عموم دنیا مسلمانلرینه مخصوص مشترک بر حسته لقدن ایلری کلکده اولدیغندن بحث ایتش و بوتون جهان اسلاملری بوزکونکی دوشکون حاله کتیرن بریچک سبب — مسلمانلقدن خبری اولمادیغنی حاله «خوجا» آدینی طاشیان جاغل بر طاقم اخلاق باشی بوزوقلریک خلقمزده دین دییه بالله ندیردیکی خرافات و اصلی فضلی اولمایان اویدورمار اولدیغنی سوبله مشدک . بو دفعه ده دردمنی روحیات علمی نقطه نظرندن تحلیل ایدره رک بحثه نهایت ویره چکز .

مشهور فرانسز حکیملردن (کوستا و لوبون) «روح الجاهیر» آدی ائرنده خلقی کتله لرینک دیشاریدن کله چک آکری ویدوعرو تلمیقنله (قاندیریشلره) ایستهمه نه درجه قابایتلی اولدیغنی ایضا حدن صوکرا ، دیورک :

«ذی شعور شخصیتک غیبوی ، غیر شعوری شخصیتک تفوق ، تلمیقن و حسیات و فکرلرک سرایت طریقه عین استقامت توجهی ، تلمیقن اولونان فکرلرک هان اجراسنه تمایل ... ایشته جمهور حالنده بولونان فردک باشلیجه سجهیلری بونلردر . آرتق بو آدم بوسو . تون باشقا بر آدمدر . اراده سی آلدنن قاجش ، یایدیغک معناسی آکلایمان بر ماشینا اولشدر . »

کوستا و لوبونک عمومیت اعتبارله یایدینی بو مشاهده بزم حقمزده ده ، همده اولویتله ، وارددر . دوشونمکمزین ، ذهن یوروب آکلایمکمزین ایشته کیریشمک ، جاهلک اجهلی بر طاقیم حارمان دیلنجیلرینک آکلادیلرینه ، قاندیریشلرینه کور کورینه اینانیو . یرمک و بو صاچا اینانیشلره اعتقاد سوسی ویره رک بوتون یاشایشمزی مسلمانلقله هیچ آلیش ویرینی اولمایان بو صوقتا دوزمه لرینه اویدورمغه چالیشمق بوتون بو حالر بوزکون بزه عیناً موجود اولان شیلر دکلکی ؟

صربستان مسلمانلری

صربستان باش مقیمسی استانبولده

یوگوسلاویا باش مقیمسی محمد کافندی عااله سیله برلکده استانبولده یاشیور. محمد ذکی افندی استانبولده یاشیور. یازینیه بیانات آتییه ده بولوشمیشدر: یوگوسلاویا مسلمانلرینک قسمنک وضعیترلی ایی، دیگر مسنک ایسه ایی دکدر، ایی وراحت لالانلر کندی ایش و تجارتلریله شغول اولانلر، سیاسی انتریقهرله ایشمالانلر. ایی اولمالانلر، بعضی کسملرک شخصی و سیاسی حرکتلرییه ایت اولانلر. مع الاسف یوگوسلاویا ده حالا سکی باشقیجه ذهنیتیه حرکت ایدهرک نتیجه مسلمانلرک راحت و حضور. بری سلب ایدن انسانلر وارد. بو آدملر بهوده اوغراشیورلر. مرشیک بری بولی وارد. بونک نتیجه سنده یالکیز بر قاق کشینک دکل، بیکلرجه اهالینک متضرر اولاجقی دوشونمورلر. ایشته بوندن دولایدرک یوگوسلاویا مسلمانلری آرسنده کی مکمل تشکیلات عو اولش و بو تشکیلاتی هر فصله فنا وله تشویق ایدنلرک فنالنی یوزندن مجلسه یکریمی بش مبعوث یوللاماسی لازم کن مسلمانلر آنجیق آلتی مبعوث کوندره یلمشدر. دوشو.

یکیزکه مختلف فرقه لری اولان بر مجلسده یکریمی بش مبعوثک موقی نه قادر بویوک اولاجقدی. بو آلتی مبعوثدن بری ده موقراطیدر. اولجه ایسکده عموم ژاندارمه قوماندانلغی یامش اولان میرآلای کمال بکده مبعوثلر میاندهدر.

سیاسی ایشلرده بهره سزجه حرکت ایدنلر، عین زمانده بو حرکتلرندن متضرر اولمشدر. فرهاد بک دراغه ایله نجیب بک بونک موقوفدرلر. صوکره صربستان مسلمانلری ایچون الک فیجیع بر مسئله مهاجرت مسئله سیدر. بالخاصه (آغوه) طرفلرندکی مسلمانلر وضعیق و منفعتلری تقدیر ایتک ایسته میهرک مهاجرت قالدیورلر و الارنده کی مالاری و املاکی یوق فیثاته صایورلر. النده کی یاره یی ده سرکه چی استاسیوننده بیتروب سفیل اولیورلر. بن شخصاً صربستانده کی مسلمانلرک هیچ بر طرفه نقلنه طرفدار دکل. بالخاصه بو خصوصی اوراده کی تورک مثلی طاهر لطفی بک افندی واسطه سیله ده رجا ایتدم. استانبوله عااله مله زیارت ایچون کلدیم. هر هانکی بر وظیفه ایله موظف اولمادیغ ایچون آنقریه کیمیه جکم «

عربلرده اوز دورمایورلر

استانبول پولیس مدیریتی کچلرده استانبولده «عرب فقر پرور جمعیتی» آدی آلتنده سیاسی دالایورلر یاشنده قوشان و پادشاهیلق یان کیزلی بر جمعیت کشف ایتشدر. جمعیتک ایلری کلیرلری توقیف اولوشمیشدر.

تورکیاده طیاره اعانه سی

طیاره جیلکک بونکونی کونده بر مملکتی دوشمانلردن قورومق خصو. صده نفر مهم رول اوینامقده اولدینی معلومدر. ایشته بو حقیقه واقف اولان تورک لک صولک زمانده طیاره اعانه سینه بویوک بویوک بیکونلر ویرمکدهدرلر. بو مبادنه آظنه لیلردن فابریقا تور صالح افندی طیاره اعانه سینه ۵۰۰۰۰ لیرا (بزم یارا ایله تقریباً ۳۷۵۰۰۰ لاف) ویرمیشدر. ابراهیم آغا ایله حسن افندی، قصاب اسماعیل آغا و یکجه ملی درویش آغانلر بیکر لیرا (یعنی یمش بشر بیک لاف) اعانه ویرمیشدر.

گرماتوسک باشنه کلنلر

استانبول روملرینک بطریطلق مقامنه نامزد کوستردکاری کرماتوس آندنه کی پاپاسی، انتخاب کوندن اول اوچ سیویل شخص آوندن آلوب نه بر محله کوموره رک صاقلالی بیقلرینی کسمشدر و ایجه برده دایاق آندقدن صوکرایله قیص قیوراق باغلایارق بر یار ایجه برامشدر. پولیس صاحبان کرماتوسی خندقدن چیقارارق کندیسنه ایجاب ایدن معاونتده بولوشمیشدر.

تورکیاده کی اجنبی شرکتلری

آلمان رسمی معلوماته کوره، بونکون تورکیاده ۷۸ اجنبی آفسیور شرکتی موجود اولوب بونلردن ۳۳ ی انکلز، ۱۳ ی فرانسز، ۸ ی آلمان، ۷ ی آمریکان، ۴ ی فلمنک، ۲ ی بلجیقا، بری روس، بری بولغار،

بری دانمارقا، ۶ سی اسویچره، بری مصر، بری روسان، بری یونان شرکتیدر. بونکون بو شرکتلرک عمومی سرمایه سی ۲۲۵ میلیون ۸۰۰ بیک تورک لیراسنه بالغ اولقددر. بو شرکتلرک ۲۸ ی سیغورطه، ۲۲ سی تجارت، ۱۰ ی واپور، ۷ سی توتون، ۶ سی بانکر، بری کیلیم استحصالنه مخصوص، بری اوتوموبیل، بری پترول، بری طیاره، بری ده ساعتچی شرکتیدر.

روسیه محاربه می یاپاجق

ویاندن کن بر تلغرافده روس حکومتک محاربه احتماله قارش کیشی مقیاسده حاضرقلر یاقده اولدینی بیلدیرلمکدهدر.

کیزلی آکلاشمه

چینده اوروپالیر علیهنه میدانه کن حرکتک داتردسنی کیشلتمه سی دولایسیله، انکتره، ژاپونیا و آمریقا حکومتلری آراسته کیزلی بر مقاله عقد اولدینی بیلدیرلمکدهدر.

شمی ده عمومی اجتماع

باریشی بازارکونی اوکلدن اول آلافرانغه ساعت ۹ ده رشیده مکتبنده بیک مکتب یاقق مسئله سی حقنده مذاکره ده بولونوب قطعی صورتده قرار آلتی اوزره اهالی اسلامیه اجتماعه دعوت اولونور.

اعاشه قومیسرلکاری

ذخیره و اون آلیش ویریشنه نظادت ایتک اوزره احداث اولونان اعاشه قومیسرلکاری، ناظرلر مجلسنک قراری اوزرینه، آرتق قاپاناچقدر ۱۰ آغستوسدن صوکره آکملر مصر قایلما یاققدر. قومیسرلکارک آلتده کی اونلر آغستوسک ۱۵ ینه قادر حارجامق لازمدر. قومیسرلکاره حکومت طرفندن سرمایه اولق اوزره ویریلن پارلرک نهایت ۱۵ آغستوسه قادر نارودنا بالقایه تسلیم ایدیلرلری لازمدر.

آکک اوجوزلادی

شمینده آیک ۱۷ سندن اعتباراً عادی آککک کیلوسی ۸ لقه صایلمغه باشلامشدر. بیاض آککک ۹۰۰ غرامی ۱۰۰۵ لقه صایلمقه در.

ذخیره اخراجی

دیشاری به ذخیره چیقارمغه حکومتجه آرتق مساعده ایدیلشدر. نارودنا بانقا و شکر فابریقه لری شکر فابریقالرینک نارودنا بانقایه اولان بورجلری ایچون بانقا اداره سی فابریقاتلره بیک وعده ویرمیشدر. اشو تسهیلاته قارش فابریقایلرده اهالی به اولان پانجار بورجلرینی آز بر زمانده بیتیرمک اوزره سوز ویرمیشدر.

قامچی نهری

قامچی نک صولردن التدریق آلد ایتک اوزره تشکیلی دوشونولن

موضع طومق اوزره کی ی جوارنده کی تبه به چکیلده سندن استفاده ایدهرک ایی کیشی یی اولدیرمش، اوچ کیشی یی آغیر صورتده یارالامش و ایی کیشی یی آلوب بالقانه چکیلشدر.

دیگر هجوم

۴۰ کیشیلک دیگر برچته طرویان قضا سنه تابع غوله ما ژوله زنا گوینه هجوم ایله بیرنکی و اونی محافظه ایتکده اولان بر ژاندارما ایله ایی میلیمی اولدورهش و زنکینجه کویولوردن پارا و دیگر شیلر آلوب بالقانه چکیلشدر.

لیبرالر یینه آیریلدی

معلوم اولدینی اوزر، لیبرال پارٹیلری، عمومی محاربه صوکنده برلشهرک بیک بر پارٹی تشکیل ایتشدر. کچن سنه بر طاقیم لیبرالر، باشده که نادیسف اولق اوزره، آریلارک «نارودنو آدینستوو» آندنه ایکنجی بر لیبرال پارٹیتی میدانه کتیرمشدر. بو دفعه پارٹیده قالدن لیبرالر آراسته یینه کورولتو ظهور ایتش و نتیجه ده استانبول طرفدارلری ده پارٹیدن جیه مشلدر. بیک آریلار کندیف طرفدارلری ایله برلشهرک اسکی استانبوللوویست پارٹیتی یکیدن احیا ایتشدر.

۵۴ سنه لک پانتالون

آمریکانک واشینگتون شهری اهالی سندن (سایت فیلد) آندنه بریسی بر پانتالونی ۵۴ سنه دن بری طاشیمقده ایش بو مناسبتله قوماش فابریقا تورلردن بریسی (سایت فیلد قوماشی) آندنه دایایقلی بیک بر قوماش چیقارمغه باشلامشدر.

صایلیق تاج ایله عصا

بولشه ویکراسکی روس چارلرینک تاجیله عصاسنی صایلمغه چیقارمشدر. بو مقصدله آمریقایه برهیث کونده ریلشدر. تاج ایله عصایه روسلر (۳۰۰) میلیون آلتون روبله (۳۰) میلار فراق) ایسته مکده ایشلر.

هر طرفده موزع آریورز غزه منک بولغارستانک هر طرفنده وکیل و موزعلره احتیاجی وارد. آرزو ایدنلرک اداره خانه منزه مراجعت ایتله ی رجا اولونور. وکیل و موزعلره بوزده مین بر مکافات اوده نه جکدر.

امام دفترلری

۴۰، ۵۰، ۱۰۰، ۱۰۰ خانه لک امام دفترلری حاضر اولوب مطبوع حالد بولونان یپراقلردن ایسته نیلیدی قدر خانه لک دفترلر هان جلدله نهرک کوندریلیر.

شمی ده ترقی کتبخانه و مطبعه سی

صاحی: صبری صادق

Шумень, Печ. „ТЕРЕККИ“

17 — 1925 г.